

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Державна наукова установа «Інститут модернізації змісту освіти»
Луганський національний університет імені Тараса Шевченка
Криворізький державний педагогічний університет
Харківська державна академія культури
Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди

До 300-річчя з дня народження Г. С. Сковороди

МАТЕРІАЛИ

**Всеукраїнської науково-практичної
конференції**

**«Мистецька освіта у міждисциплінарному
вимірі»**

(7-8 червня 2022 року, м. Харків)

ХАРКІВ – 2022

національних симфонічних оркестрів

Секція 4. Реалізація дистанційного та змішаного навчання

80

фахівців мистецького профілю

Бучинська Г.О.

80

Використання технологій дистанційного навчання для забезпечення ефективності освітнього процесу під час дії воєнного стану в Україні

Щепакін В. М.

83

Дистанційне навчання за музичними освітніми програмами у воєнний час: проблеми і їх вирішення

Секція 5. Загальна мистецька освіта в умовах сучасних викликів

89

Іванченко Д. О., Жуков В.П.

89

Вивчення сучасного бандурного виконавства на уроках музичного мистецтва в ЗЗСО

Калашник М.П.

93

Семіотика музичної реклами

Кулик О. Д.

98

Репродукції картин відомих художників у підручниках з української мови як додатковий засіб формування в учнів життєвих компетентностей

Лебединська М. О.

105

Особливості логоритмічних занять в індивідуальній корекційній роботі з дошкільниками з особливими освітніми потребами

Сидор О. В.

110

Про необхідність нової навчальної дисципліни

Хань Тао

113

Жанрові особливості музичних творів для труби (на матеріалі творчості китайських композиторів)

Цебрій І.В.

116

Практичні засади музичних шкіл-метриз Західної Європи у VIII - XI ст.

Ян Цзян

122

Керівництво емоційною стимуляцією у викладанні вокальної музики для дітей

Яременко Л.М.

126

Вокально-педагогічна спадщина Антоніо Сальєрі: Фортуната Франчетті

роль відводилася «молодшому брату» у особі веселого розтелепи Зайченка – роль цю виконав майбутній Тарапунька Юрій Тимошенко, але головував – звісно, після Сталіна – «старший брат» під кодовим прізвищем Іванов, кремезний сталевар, зіграний Борисом Андрєєвим.

Серед тисяч нещодавніх коментарів до фільму в мережі YouTube читаємо й такий: «Путин, бери пример с Великого Отца» (Ілля Скоробагатов). І такий: «Товарищ Сталин, как не хватает Вас сегодня» (Абдулсалім Курбанов). Навіть такий: «Мы возродим СССР!» (Володимир Кравченко); усе це – лише рік тому. І, на жаль, неймовірно багато відгуків від іноземців – іспанців, італійців, в'єтнамців, навіть американців та поляків, які складають глорію радянському вождю. А критичних зауважень – кіт наплакав.

Можна сказати з такого приводу: коментарі зайві... та коментарі якраз і потрібні: і до коментарів, до «висхідного матеріалу». Повна картина клінічної хвороби суспільства/держави/народу.

ЖАНРОВІ ОСОБЛИВОСТІ МУЗИЧНИХ ТВОРІВ ДЛЯ ТРУБИ (НА МАТЕРІАЛІ ТВОРЧОСТІ КИТАЙСЬКИХ КОМПОЗИТОРІВ)

Хань Тао

здобувач третього освітньо-наукового рівня вищої освіти
Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди
м. Харків, Україна

Стаття присвячена дослідженню жанрових особливостей музичних творів для труби на матеріалі творчості китайських композиторів. У статті зазначається, що для творів китайських композиторів для труби характерен широкий діапазон жанрової тематики. Проаналізовано найбільш значимі твори китайських композиторів.

Ключові слова: музичне мистецтво, труба, китайські композитори, жанрові особливості.

The article is devoted to the study of genre features of musical works for trumpet on the material of Chinese composers. The article notes that the works of Chinese composers for the trumpet are characterized by a wide range of genre themes. The most significant works of Chinese composers are analyzed.

Key words: *musical art, trumpet, Chinese composers, genre features.*

У панорамі різноманітності духового музичного інструментарію труба відрізняється різноманітністю конструктивних форм. Різновиди труби успішно використовуються у сфері народного та сучасного ансамблевого і оркестрового аматорського та професійного виконавства. Незвичайні специфічні темброво - колористичні та динамічні особливості звучання труби неможливо замінити будь-яким іншим музичним інструментом.

Зазначимо, що дослідження теми та робота з матеріалами з обраної теми (друковані видання та інші джерела) дозволили нам вивчити роботи провідних фахівців. Серед авторів відзначимо закордонних представників – П. Алієра, Ж. Арбана, Г. Джеймса, П. Карпарова Ч. Колліна, Л. Маджіо, Є. Штольца, Ф. Фаркаса, О. Фрідмана.

Для того, щоб вивчити проблеми формування художнього репертуару трубачів, необхідно було в ході проведеного дослідження вивчити широке коло теоретичних та практичних питань. У процесі роботи ми здійснили аналіз тих музичних творів, написаних для труби. У ході проведення такого аналізу нами було виконано таке завдання дослідження, завдяки якому можна було виявити характерні жанрові особливості музичних творів для труби.

В історії музичної культури, історії та теорії виконавства на трубі, твори для цього інструменту завжди викликали особливий інтерес як у самих виконавців, так і у музикознавців. Цей інтерес насамперед обумовлюється темброво-колористичними, динаміко-акустичними та художньо-технічними можливостями труби. Цікавим є історичний шлях труби як музичного

інструменту та зміна творчих принципів композиторів, які у своїй творчості зверталися до цього інструменту. Необхідно наголосити на результатах дослідження українського спеціаліста В. Луба [1]. Ранні витoki виконавства на трубі аналізує і білоруський мистецтвознавець, кандидат мистецтвознавства А. Коротєєв.

Зазначимо, що китайськими композиторам у творчості для труби характерний широкий діапазон жанрової тематики. Іноді, навіть їхні лаконічні інструментальні п'єси становлять серйозний художній ефект та складне художньо-виконавське завдання.

Аналізуючи історію китайської духової музики, Іу Хай наголошує, що особливу популярність останнім часом у Китаї завоювало мистецтво гри на трубі. Це сталося завдяки творчій діяльності таких професійних оркестрових колективів як військовий оркестр Народно-визвольної армії Китаю, духові поліцейські оркестри, оркестр «Navy Band» та інші професійні колективи. Вони активно популяризують переклади симфонічної музики, твори великої форми для соло духових інструментів у виконанні духових оркестрів, в яких виконавці на трубі користуються особливою повагою. Так, у серпні 2004 року на восьмому фестивалі військових оркестрів було продемонстровано такий твір, як Концерт для труби з оркестром «Спліт на відстані» Чень Цяна [3]. Значимість творів для труби у музичній культурі Китаю та особливості їх виконання розглянуті у книзі Чжу Ці дона «Мистецтво гри на трубі» [4]. Можна навести приклад і про діяльність іншого китайського трубача – Цжу Хойя, у репертуарі якого – Концерт Й. Гайдна для труби, Концерт Джеймса для труби, Іспанський Матадор, Ель Бімбо та інші твори. Показником та визнанням виконавської майстерності трубачів Китаю є створення Китайської Гільдії трубачів [2, с. 40 - 42].

Таким чином, аналіз особливостей музичних творів, які написали для труби композитори Китаю, дозволяють зробити висновок про те, що жанрово-

тематична панорама цих творів є цілком вражаючою та охоплює художній репертуар від п'єс, творів великої форми в камерно-інструментальній творчості, до ансамблевих творів і яскраві solo з оркестром.

Список використаних джерел

1. Луб В. Методика обучения в самодеятельности трубачей и корнетистов. М.: Музыка, 1982. 80 с.
2. Chen Rui, Gregory Jones. The China Trumpet Guild / Chen Rui, Gregory Jones // International Trumpet Guild. 2008. Vol. 32, No. 4. 40-42.
3. 于海.中国音协管乐学会网站. 2009.
4. 朱起东.小号演奏艺术.上海音乐出版社, 1992. [Чжу Ці дон. Мистецтво гри на трубі. Шанхай: Музыка Преси, 1992].

ПРАКТИЧНІ ЗАСАДИ МУЗИЧНИХ ШКІЛ-МЕТРИЗ ЗАХІДНОЇ ЄВРОПИ У VIII - XI СТ.

Цебрій І.В.

докторка педагогічних наук, професорка,
завідувачка кафедри музичного мистецтва та хореографії Луганського
національного університету імені Тараса Шевченка
м. Полтава, Україна

У статті йде мова про практичні засади організації освітнього процесу в школах Імперії Карла Великого видатним діячем Каролінгського відродження Алкуїном Йорським. Показано процес переходу музичної освіти зі складого чинника загальної навчальної системи в окрему професійну галузь та особливості освітнього процесу в Школі-палаціумі Ахена.

Ключові слова: школа-метриза, музика, освітній процес, сольфеджіо, григоріанський хорал.